

สรุปย่อพระราชบัญญัติ
ว่าด้วยวินัยทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๖

.....∞.....

๑. เจตนารมณ์ของกฎหมาย

เพื่อปฏิบัติการตามความในมาตรา ๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญาทหาร และเนื่องจากทหารบก ทหารเรือ ได้รวมเป็นกระทรวงเดียวกัน สมควรตราบัญญัติว่าด้วยวินัยทหารเสียใหม่ (คำปรารภ)

๒. การใช้บังคับ (มาตรา ๒)

ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ประกาศเมื่อ ๒๐ สิงหาคม ๒๔๗๖)

๓. ผู้รักษาการ (มาตรา ๓๒)

ให้รัฐมนตรีว่ากระทรวงกลาโหมมีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๔. นิยามศัพท์ (มาตรา ๔)

วินัยทหารนั้น คือ การที่ทหารต้องประพฤติตามแบบธรรมเนียมของทหาร

๕. ตัวอย่างการกระทำผิดวินัยทหาร (มาตรา ๕)

๕.๑ คือ ขัดขึ้น หลีกเลียง หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน

๕.๒ ไม่รักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย

๕.๓ ไม่รักษามรรยาทให้ถูกต้องตามแบบธรรมเนียมของทหาร

๕.๔ ก่อให้เกิดความสามัคคีในคณะทหาร

๕.๕ เกียจคร้าน ละทิ้ง หรือเล่นเล่ต่อหน้าที่ราชการ

๕.๖ กล่าวคำเท็จ

๕.๗ ใช้กริยาวาจาไม่สมควร หรือประพฤติไม่สมควร

๕.๘ ไม่ตักเตือนสั่งสอน หรือลงทัณฑ์ผู้ได้บังคับบัญชาที่กระทำผิดตาม

โทษานุโทษ

๕.๕ เสพเครื่องครองของเมฆจนถึงเสยกริยา

ทหารทุกคนต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัด ผู้ใดฝ่าฝืนถือว่าผู้นั้นกระทำผิด

๖. การลงทัณฑ์ (มาตรา ๗ - มาตรา ๘)

ทหารที่กระทำผิดวินัยจะต้องรับทัณฑ์และอาจต้องถูกปลดออกจากประจำการ หรือถูกถอดจากยศทหาร ทัณฑ์ที่จะลงแก่ผู้กระทำผิดต่อวินัยทหารมี ๕ สถาน คือ

๑. ภาคทัณฑ์ คือ ผู้กระทำผิดมีความผิดอันควรต้องรับทัณฑ์สถานหนึ่ง สถานใดดังกล่าวมาแล้ว แต่มีเหตุอันควรปรานี จึงเป็นแต่แสดงความผิดของผู้นั้น ให้ปรากฏ หรือให้ทำทัณฑ์บนไว้

๒. ทัณฑ์กรรม คือกระทำการสุขา การโยธา ฯลฯ เพิ่มจากหน้าที่ประจำ ซึ่งตนจะต้องปฏิบัติอยู่แล้ว หรือปรับให้อยู่เวรยาม นอกจากหน้าที่ประจำ

๓. กัก คือ กักตัวไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งตามจะกำหนดให้

๔. ชัง คือ ชังในที่ควบคุมเฉพาะคนเดียวหรือรวมกันหลายคนแล้วแต่จะได้มีคำสั่ง

๕. จำขัง คือ ชังโดยส่งไปฝากให้อยู่ในความควบคุมของเรือนจำทหาร

นอกจากทัณฑ์ที่กล่าวไว้นี้ ห้ามมิให้คิดขึ้นใหม่ หรือใช้วิธีลงทัณฑ์อย่างอื่น เป็นอันขาด

๗. ผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ (มาตรา ๑๐)

๗.๑ ผู้บังคับบัญชา หรือ

๗.๒ ผู้ซึ่งได้รับมอบอำนาจให้บังคับบัญชาตามที่กระทรวงกลาโหม ส่วนราชการที่ขึ้นตรงต่อกระทรวงกลาโหม กองทัพบก กองทัพเรือ หรือกองทัพอากาศ กำหนด

๘. อำนาจลงทัณฑ์ (มาตรา ๑๒)

ผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ซึ่งลงทัณฑ์เต็มที่ใต้สถานใดสถานหนึ่งแต่สถานเดียว ถ้าสั่งลงทัณฑ์ทั้งสองสถานพร้อมกัน ต้องกำหนดลงทัณฑ์ไว้เพียงกึ่งหนึ่งของอัตรา ในสถานนั้น ๆ ห้ามมิให้ลงทัณฑ์คราวเดียวมากกว่าสองสถาน

๙. การเพิ่มหรือยกทัณฑ์ (มาตรา ๑๘, มาตรา ๒๐)

๙.๑ เมื่อลงทัณฑ์ผู้กระทำผิดในฐานะหนึ่งแล้ว และผู้ที่รับทัณฑ์ขังนั้นกระทำ

ผิดซ้ำอีกผู้มีอำนาจลงทัณฑ์จะสั่งเพิ่มทัณฑ์ ถ้าให้พิจารณาคุกกำหนดทัณฑ์ที่ได้สั่งไว้แต่เดิมนั้นก่อน ห้ามมิให้กำหนดเวลาให้ผู้ต้องขังทั้งกำหนดเดิมและกำหนดที่เพิ่มใหม่รวมกันเกินกว่าอำนาจของผู้สั่งลงทัณฑ์นั้น หากผู้กระทำความผิดนั้นควรต้องรับทัณฑ์เกินกว่าอำนาจของผู้ที่จะสั่งลงทัณฑ์นั้นแล้วก็ให้รายงานชี้แจงความผิดพร้อมความเห็นควรลงทัณฑ์เพียงใด เสนอตามลำดับชั้นจนถึงผู้มีอำนาจลงทัณฑ์ได้พอกับความผิดเพื่อขอให้ผู้นั้นสั่งการต่อไป

๕.๒ ผู้ที่สั่งลงทัณฑ์ หรือผู้มีอำนาจบังคับบัญชาเหนือผู้สั่งลงทัณฑ์นั้น มีอำนาจที่จะเพิ่มทัณฑ์หรือลดทัณฑ์ หรือยกทัณฑ์เสียก็ได้ แต่ถ้าเพิ่มทัณฑ์แล้ว ทัณฑ์ที่สั่งเพิ่มขึ้นนั้นรวมกับที่สั่งไว้แล้วเดิมต้องมิให้เกินอำนาจของผู้ที่สั่งใหม่นั้น

๑๐. การล่วงเลยเวลากำหนดลงทัณฑ์ (มาตรา ๑๕)

ถ้าผู้มีอำนาจลงทัณฑ์มิได้จัดการที่จะให้ผู้รับทัณฑ์ได้รับทัณฑ์ภายในกำหนดสามเดือน เป็นอันนับว่าล่วงเลยเวลาที่จะลงทัณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้เสียแล้วจะสั่งลงทัณฑ์โดยอำนาจตนเองมิได้ เว้นเสียแต่ผู้ที่กระทำความผิดนั้นขาดหนีราชการเสียแต่เมื่อก่อนครบกำหนดสามเดือน จึงมิให้นับวันที่ขาดเข้าในกำหนดเวลาล่วงเลย ให้นับตั้งแต่วันที่ได้อำนาจกลับมารับราชการ

๑๑. การร้องทุกข์ (มาตรา ๒๒)

ผู้ได้บังคับบัญชาถูกผู้บังคับบัญชากระทำแก่ตนด้วยการอันไม่ยุติธรรม หรือผิดกฎหมาย หรือแบบธรรมเนียมทหาร ตนมิได้รับผลประโยชน์ หรือสิทธิตามที่ควรจะได้รับในราชการนั้น มีสิทธิร้องทุกข์ได้

๑๒. วิธีการร้องทุกข์ (มาตรา ๒๓ - มาตรา ๒๖, มาตรา ๒๘, มาตรา ๓๐)

๑๒.๑ ถ้าจะกล่าวโทษผู้ใดให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้นั้น ถ้าไม่ทราบชัดว่าได้รับความเดือดร้อนเพราะผู้ใด ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาของตน

๑๒.๒ ทหารจะร้องทุกข์ได้แต่สำหรับตนเองเท่านั้น ห้ามมิให้ร้องทุกข์แทนผู้อื่น และห้ามมิให้ลงชื่อร่วมกันหรือเข้ามาร้องทุกข์พร้อมกันหลายคน และห้ามประชุมเพื่อหารือเรื่องร้องทุกข์

๑๒.๓ ห้ามมิให้ร้องทุกข์ในเวลาเข้าแถว หรือในขณะที่ทำหน้าที่เป็นยาม

หรือเวอร์ และห้ามมิให้ร้องทุกข์ก่อนเวลาล่วงเลยไปแล้วยี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่มีเหตุร้องทุกข์เกิดขึ้น

๑๒.๔ ห้ามมิให้ร้องทุกข์ว่า ผู้บังคับบัญชาลงทัณฑ์แรงเกินไป ถ้าหากผู้บังคับบัญชาลงทัณฑ์ไม่เกินอำนาจที่จะทำได้

๑๒.๕ เมื่อเวลาล่วงพ้นไปสิบห้าวันนับแต่ร้องทุกข์ยังมีได้รับคำชี้แจงประการใด ทั้งความเดือดร้อนยังไม่ปลดปล่อยไป หรือได้รับคำชี้แจงแล้ว แต่ยังไม่หมดความสงสัย ให้ร้องทุกข์ใหม่ต่อผู้บังคับบัญชาชั้นสูงถัดไปตามลำดับ

๑๓. การพิจารณาคำร้องทุกข์ (มาตรา ๒๕, มาตรา ๓๑)

๑๓.๑ ผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องร้องทุกข์เมื่อใด ต้องรีบไต่สวนและจัดการแก้ไขความเดือดร้อน หรือชี้แจงให้ผู้ร้องทุกข์เข้าใจ จะเพิกเฉยไม่ได้เป็นอันขาด หากเพิกเฉยนับว่ากระทำความผิดต่อวินัยทหาร

๑๓.๒ ถ้าปรากฏชัดว่า ข้อความร้องทุกข์เป็นความเท็จหรือกระทำไปโดยผิดระเบียบ ผู้ร้องทุกข์จะมีความผิดทางวินัยทหาร

๑๓.๓ ผู้ร้องทุกข์ได้รับคำชี้แจงแล้วยังไม่หมดความสงสัย ก็ให้ร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาได้

หมายเหตุ ประกอบตารางกำหนดทัณฑ์ (หน้าถัดไป)

ในกรณีหนีราชการทหารกำหนดทัณฑ์นั้นเหนืออำนาจของผู้บังคับบัญชาที่จะสั่งลงทัณฑ์ได้ก็ให้นำเสนอเพียงชั้นที่กล่าวต่อไปนี้

๑. ฝ่ายทหารบก ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาตำแหน่งชั้นผู้บังคับการกรม หรือชั้นผู้บังคับกองพันที่อยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้มีอำนาจบังคับบัญชาผู้บังคับการกรม

๒. ฝ่ายทหารเรือ ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาตำแหน่งผู้บังคับหมวดเรือ หรือชั้นผู้บังคับกองพันที่อยู่ต่างท้องถิ่นกับผู้มีอำนาจบังคับบัญชาชั้นผู้บังคับหมวดเรือ

๓. ฝ่ายทหารอากาศ ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาตำแหน่งชั้นผู้บังคับกองบิน แม้ว่ากำหนดทัณฑ์นั้นจะเหนืออำนาจก็ตี ก็ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นที่กล่าวนี้มีอำนาจลงทัณฑ์ได้ทีเดียวไม่ต้องนำเสนอลำดับชั้นต่อไปอีก

๑๔. ตารางกำหนดพื้นที่

ผู้ส่ง พื้นที่	จังหวัด (เรือนจำ)		จังหวัด (ที่ควบคุม)			กัก (บริเวณที่กำหนด)							พัฒนากรรม	
	ควบคุม	ลูกแถว	ควบคุม	ควบคุม	ควบคุม	ควบคุม	ควบคุม	ควบคุม	ควบคุม	ควบคุม	ควบคุม	ควบคุม	ควบคุม	ควบคุม
ร.ว.ก.	๔ ค	๖ ค	๒ ค	๓ ค	๔ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค
แม่ทัพ	๓ ค	๕ ค	๑ ค	๒ ค	๓ ค	๔ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค
ควบคุม	๔ ค	๓ ค	๑ ค	๒ ค	๓ ค	๔ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค
ควบคุม	๑ ค	๒ ค	๑ ค	๒ ค	๓ ค	๔ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค	๕ ค
ควบคุม	๑ ค	๑ ค	-	๑ ค	๑ ค	๑ ค	-	-	-	-	-	-	-	-
ควบคุม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ควบคุม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

การเทียบตำแหน่ง

อัตราเงินเดือน	พล.ท.	ขึ้นไป	เทียบ	แม่ทัพ
อัตราเงินเดือน	พล.ต.	ขึ้นไป	เทียบ	ควบคุม
อัตราเงินเดือน	พ.อ.	ขึ้นไป	เทียบ	ควบคุม
อัตราเงินเดือน	พ.ท. - พ.ต.	ขึ้นไป	เทียบ	ควบคุม
อัตราเงินเดือน	ร.อ.	ขึ้นไป	เทียบ	ควบคุม

หมายเหตุ

ครองอัตราเงินเดือนใดให้รับพัฒนาหรือมีอำนาจสั่งลงพื้นที่
เท่าตามอัตราเงินเดือนที่ครองอยู่